

Rikosuhrimaksun määrä

ASIAN VIREILLETULO

Valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 3 §:n 3 momentin mukaan oikeuskansleri tarkastaa rangaistustuomiot, joita koskevia ilmoituksia erikseen säädetyin tavoin lähetetään oikeuskanslerinvirastoon.

Mainitussa tarkastuksessa havaittiin, että Helsingin kärjäoikeus oli 11.2.2019 asiassa dnro R 18/9313 antamallaan tuomiolla nro 19/106147 tuominnut vastaajan suorittamaan rikosuhrimaksuna 80 euroa, vaikka hänen syykseen ei ollut asiassa luettu rikosta, josta säädetty ankarin rangaistus olisi ollut vankeutta enemmän kuin kuusi kuukautta.

SELVITYS

Asian puheenjohtajana toimineen kärjätuomarin selvityksen mukaan rikosuhrimaksun määrä oli epähuomiossa jäänyt haastehakemuksessa ilmoitetun syyttäjän virheellisen vaatimuksen mukaiseksi. Asiaan oli kärjätuomarin selvityksen mukaan vaikuttanut myös hänen kiireinen työtilanteensa.

RATKAISU

Sovellettavat säännökset

Rikosuhrimaksusta annetun lain 2 §:n mukaan se, joka tuomitaan rangaistukseen rikoksesta, josta säädetty ankarin rangaistus on vankeutta, on velvollinen suorittamaan rikosuhrimaksun.

Lain 3 §:n 1 momentin mukaan rikosuhrimaksu on 40 euroa, jos rangaistus tuomitaan yhdestä tai useammasta rikoksesta, joista vähintään yhdestä säädetty ankarin rangaistus on vankeutta enintään kuusi kuukautta, ja 2 momentin mukaan 80 euroa, jos rangaistus tuomitaan yhdestä tai useammasta rikoksesta, joista vähintään yhdestä säädetty ankarin rangaistus on vankeutta enemmän kuin kuusi kuukautta.

Mistään käräjäoikeuden asiassa vastaajan syyksi lukemista rikoksista (rattijuopumus, kulkuneuvon kuljettaminen oikeudetta, huumausaineen käyttörikos ja kaksi ajoneuvorikkomusta) ei yksittäisenä tekona ole säädetty ankarampaa rangaistusta kuin enintään kuusi kuukautta vankeutta.

Tuomioistuinlain 9 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan tuomarin on virkatoimissaan oltava huolellinen.

Arviointi ja johtopäätökset

Käräjätuomari on menetellyt asiassa virheellisesti määrätessään vastaajan suorittamaan rikosuhrimaksuna 80 euroa, vaikka vastaajaa ei ollut tuomittu rangaistukseen rikoksesta, josta säädetty ankarin rangaistus olisi ollut vankeutta enemmän kuin kuusi kuukautta. Vastaajalle määrätyn rikosuhrimaksun olisi tullut olla rikosuhrimaksusta annetun lain 3 §:n 1 momentissa säädetyn mukaisesti 40 euroa.

Kiinnitän käräjätuomarin huomiota rikosuhrimaksun määrää koskevien säännösten noudattamiseen.

Pyydän saattamaan ratkaisuni käräjätuomarin tietoon.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskanslerin sijainen

Petri Martikainen

Vanhempi oikeuskanslerinsihteeri

Petri Rouhiainen